Generationsväxling som en del av ägarstrategin

Vid regeringens halvtidsöversyn den 23 april 2025 fattades beslut om bland annat skattefrågor som har en inverkan på generationsväxlingar. För det första höjs den nedre gränsen för arvsskatten från nuvarande 20 000 euro till 30 000 euro. Dessutom höjs den nedre gränsen för gåvoskatten från 5 000 euro till 7 500 euro år 2026. För närvarande ser det inte ut som att arvsskatten kommer att slopas, men skattelättnaden vid generationsväxling är fortfarande mycket till den del den är tillämplig. Skattelättnadens omfattning kommer också att utvidgas eftersom regeringen har beslutat att göra det möjligt att tillämpa skattelättnaden vid generationsväxlingar även i beskattningen av minderåriga arvingar. Förändringen är välkommen eftersom en generationsväxling kan leda till orimliga skattekonsekvenser i situationer där efterträdaren är en minderårig arvinge.

Planering av en generationsväxling som en del av ägarstrategin

Att säkerställa och lyckas med kontinuiteten i ägandet är en viktig del av ägarstrategin och är av största vikt ur individens och hela familjens perspektiv. I synnerhet i familjeföretag är generationsväxlingar en central del av ägarstrategin, eftersom de påverkar ägarnas syn på målen för ägandet och familjeföretagets framtid och i bästa fall också säkerställer att förmögenheten bevaras och växer. Många familjeföretag har skjutit upp planeringen och genomförandet av generationsväxlingen i väntan på ett eventuellt slopande av arvs- och gåvoskatten. Det löns dock inte att fördröja genomförandet av generationsväxlingar som är motiverade ur ägarnas och den operativa verksamhetens synvinkel enbart på grund av skattefördelar.

Ett lyckat generationsskifte kräver en noggrann och långsiktig planering, och utöver beskattning omfattar det bolagsrättsliga frågor, en familje- och arvsrättslig analys, arvsplanering och övriga detaljer samt de ekonomiska effekterna av generationsväxlingen och parternas mål. Det lönar sig att inkludera generationsväxlingar i ägarstrategin i god tid eftersom arrangemanget också har en betydande inverkan på själva företaget och dess framgång.

Att trygga parternas ställning och bolagets fortbestånd står i centrum

Vid planering och genomförande av en generationsväxling är det bra att noggrant beakta överlåtarens, efterträdarens och företagets perspektiv och mål. Ur överlåtarens synvinkel är det särskilt viktigt att trygga den ekonomiska ställningen. Detta får dock inte ske på bekostnad av dem som fortsätter verksamheten, utan man bör också fästa uppmärksamhet vid att arbetet är meningsfullt och stimulerande för dem. Det bör skapas tillräckliga incitament för efterträdarna att förbinda sig till företaget, vilket säkerställer att affärsverksamheten fortsätter och det investeras i den även efter generationsväxlingen. På så sätt kan bästa möjliga resultat uppnås och säkerställa kontinuiteten i företagets verksamhet och att överlåtarna och efterträdarna är nöjda.

Ett företag som är föremål för en generationsväxling har i allmänhet varit verksamt länge och kan ha samlat på sig en stor förmögenhet. Beroende på situationen kan överlåtaren vilja trygga sin egen ekonomiska ställning. Överlåtaren kan till exempel behålla rätten att få utdelning på de överlåtna aktierna i bolaget för en viss tid eller för livet ut. På så sätt har överlåtaren möjlighet att få intäkter på samma sätt som tidigare, även om ägandet redan helt eller delvis kan ha överförts till nästa generation.

Generationsväxling kan kräva strukturella och avtalsmässiga arrangemang

Med tiden växer ägarbasen i ett familjeföretag, vilket förändrar företagets ägarstruktur och styrning. Även om generationsväxlingen sker inom familjen är det oftast värt att gå igenom behovet av att komma överens om bl.a. ägande och ledning av företaget. Betydelsen av ett aktieägaravtal framhävs typiskt sett när ägarbasen utvidgas eller vid andra viktiga milstolpar i bolagets utveckling, och med hjälp av det kan man säkerställa att ägandet stannar inom den önskade ägarkretsen, såsom en familj eller storfamilj, och för att komma överens om utgångspunkterna för beslutsfattandet mellan olika grenar av familjen och inom dem.

I samband med en generationsväxling är det också möjligt att kombinera arrangemang som hänför sig till företagets tillgångar och struktur, till exempel genom att avskilja vissa tillgångar genom en delning eller något annat arrangemang. Med hjälp av sådana strukturella förändringar, såsom att koncentrera ägandet och förvaltningen av fastigheter till ett separat bolag, kan man delvis underlätta genomförandet av generationsväxlingen och samtidigt identifiera lämpliga ägandeformer för olika ägare. Allmänt taget är målet att för varje situation identifiera de upplägg som bäst tjänar företagets framtida utveckling som helhet, alltid med beaktande av de olika ägarnas roller i företaget och utgångspunkterna för ägandet.

Börja i tid, planera noga

De företag som är föremål för en generationsväxling har olika utgångspunkter och förutsättningar och det finns en uppsjö av möjliga upplägg, men i alla fall är en individuell, ägarorienterad ägarstrategi kärnan i allt i dessa övergångsskeden. En bra ägarstrategi fastställer vad generationsväxlingen syftar till att uppnå på lång sikt. Det är lättare att genomföra en generationsväxling och det finns bättre möjligheter att lyckas när den planeras i god tid. Med hjälp av en expert kan generationsväxlingen genomföras på ett kontrollerat sätt och man kan säkerställa att ägarens strategiska mål uppnås utan störningar i affärsverksamheten och att förmögenheten tryggas. I bästa fall kan generationsväxlingen effektivera företagets affärsverksamhet och öka tillväxtpotentialen och avkastningen på tillgångarna.

Kontakta oss

Mika Kankare
Head of Family Enterprise Tax,
Associate Partner, VT
+358 40 550 1072
mika.kankare@fi.ey.com

Ilkka Puikkonen
Associate Partner
+358408346648
ilkka.puikkonen@fi.ey.com

Christoffer Granholm
Senior Manager
+358 50 5964 383
christoffer.granholm@fi.ey.com

Våra experter bistår regelbundet vid generationsväxlingar och liknande i företagsomstrukturering.

EY | Building a better working world

EY exists to build a better working world, helping create long-term value for clients, people and society and build trust in the capital markets.

Enabled by data and technology, diverse EY teams in over 150 countries provide trust through assurance and help clients grow, transform and operate.

Working across assurance, consulting, law, strategy, tax and transactions, EY teams ask better questions to find new answers for the complex issues facing our world today.

EY refers to the global organization, and may refer to one or more, of the member firms of Ernst & Young Global Limited, each of which is a separate legal entity. Ernst & Young Global Limited, a UK company limited by guarantee, does not provide services to clients. Information about how EY collects and uses personal data and a description of the rights individuals have under data protection legislation are available via ey.com/privacy. EY member firms do not practice law where prohibited by local laws. For more information about our organization, please visit ey.com.

© 2025 Ernst & Young Oy
All Rights Reserved.

ED None

Ernst & Young OY is a limited liability company registred in Finalnd with the registered number YT2204039-6 and is a member firm of Ernst & Young Global Limited.